

דבר המערכת

דברי חיזוק והתעוררות במשנת רבינו התו"ט
"ופסחתי עליכם" - איך וועל אייך פסח'דיג מאכן

הנה חג הפסח ממשמש ובא, כל אחד ואחד טרוד בהכנה דרבה לקראת יומא דפיסחא - זמן חרותנו, דבר נפלא פירשו צדיקים (ראה ליקוטי אמ"ח פר' בא) בפסוק "וראיתי את הדם ופסחתי עליכם", הד"ם ראשי תיבות מ'תוך ד'בר ה'לכה, ה' יתברך אומר אם תעסקו בדבר הלכה, תלמדו תורה כהכנה לחג, אזי אני מבטיח לכם "ופסחתי עליכם" - וועל איך אייך פסח'דיג מאכן. בא וראה מה שכתב הרה"ק ה"בני יששכר" (ניסן מאמר ד - טיול בפרדס דרוש ד):

הנה נצטוונו במצוה הזאת דוקא בימי צאתנו מארץ מצרים מעבדות לחירות, להורות כי מה שהוציאנו ה' יתברך לחירות הוא כדי שנהיה באמת בני חורין גמורים, משועבדים רק לו ולתורתו ומצותיו, וכמו שאמרו חז"ל **אין לך בן חורין אלא מי שפוסק בתורה** (חרות על הלוחות אל תיקרי חרות אלא חירות [אבות פ"ו, מ"ב]), משא"כ מי שמבלה ימיו בהשתדלות להרבות הון וברדיפת התאוה, הוא עבד משועבד לכסף וזהב ולתאוות שונות וירדוף אחריהם ביום ובלילה... דהנה יציאה ממצרים נקרא חירות עולם שיהיה לנו חירות משעבודי העולם, משא"כ האיש העולמי הזה אכתי מעבדי פרעה הוא עכ"ד.

*

הנה זה כמה שנים יצא חדש המותר מן התורה, כרך נוסף בסדרת הספרים הנפלאים **"ביאור ששון יו"ט"** על משניות מסכת פסחים המבארים כל מילה ותיבה שבדברי רבינו **התוס' יום טוב** באופן השווה לכל נפש, ואף לרוצים להעמיק בדברי רבינו התו"ט מוגש הוא בפניהם כשולחן הערוך ומזמון לאכול ביאור רחב ועמוק בלשון קלה ומבינה - בתחתית הדף.

החכם עיניו בראשו, ירכוש את הכרך החדש (ראה פרסומת בעמ' ג' בגליון הזה), ויוכל להתכונן כדבעי לקראת ימי החג החירות המשמש ובא. "וגם" לרבות בימי החג עצמו, וכמאמרם ז"ל (מגילה לב.) משה תקן להם לישראל שיהיו **שואלין ודורשין בהלכות פסח בפסח**, הלכות עצרת בעצרת, הלכות חג בחג.

ובמילא כשילמד ויהגה כהכנה דרבה בדברי התוס' יו"ט יצא נשכר שהקב"ה יעשה אותו פסח'דיג.

*

ונסיים בתפילה ובבקשה כימי צאתך מארץ מצרים הראנו נפלאות" שכבר נזכה "לאכול מן הזבחים ומן הפסחים", עוד בשנה זו, במהרה בימינו אמן.

דבר המלך ודתו

פנינים נפלאים מתורת רבינו בעניניא דיומא
החודש אשר ישועות בו מקיפות

החֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁוּת חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה
(פרשת בא יב, א).

י"ל, על פי דברי **התוספות יום טוב** על המשנה (סוף מסכת יומא) "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים" וכו', וזה לשונו הקדוש: **"לפי שהדרך הישרה שיבור לו האדם בעצמו להתקדש ולהיטהר, ואז כשבא לטהר מסייעין לו, ועל זה אמר 'לפני מי אתם מטהרין', ומפני שלפעמים לפי שיצר לב האדם רע עליו לא יוכל להתגבר עליו לכופו לטהר בתשובה, והוא רחום לכפר עון יעוררהו ובימין צדקו יתמכהו לבלתי ידח ממנו נדח. וזהו שאמר 'מי מטהר אתכם אביכם שבשמים', שנאמר חרקותי עליכם מים טהורים, בלי התעוררות האדם אלא הוא ברחמיו מטהרם, עכלה"ק.**

והענין הוא, דכל עיקר עבודת ישראל צריך להיות באתערותא דלתתא, להכין את עצמו בהכנה דרבה להיות כלי מוכשר לקבל הקדושה, וזהו דרך הישרה שיבור לו האדם, ואף גם מי שעובד את ה' תמיד, צריך לידע קוצר מעשיו ומיעוט השגותיו, כי לא יצא עוד עדיין ידי חובתו, וצריך להכין את עצמו מעתה.

ובזה י"ל, "ראשון הוא לכם לחדשי השנה" - על דרך "והוא רחום יכפר עון" - יעוררהו ובימין צדקו יתמכהו לבלתי ידח ממנו נדח ומטהרו באיתערותא דלעלא, וזהו "ראשון הוא לכם" - הקב"ה שנק' ראשון [על דרך הכתוב (ישעי' מ"ד) אני ראשון], הוא מחדשו ומטהרו מחדש, וזרק עליו מים טהורים בלי התעוררות האדם...

וזהו הפירוש בדברות קודשו של הרה"ק **מווארקא** [והובא בספר ישמח ישראל] על הפיוט "החודש אשר ישועות בו מקיפות" - מלשון חנוני מקיף, שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו שואל ומלוה בחודש הזה ישועות על סמך הזכות אח"כ, והיינו כי בימים האלה נתעורר הרחמים כמו בעת יציאת מצרים ממקום דלית מחשבה תפיסא ביה, בחינת אתערותא דלעלא, ובימין צדקו יתמכהו בלי התעוררות האדם אם ירצה בהרתתו.

וזהו שכתוב בשם **החסד לאברהם** - אזולאי שכל השלשים יום ששואלין ודורשין מתנוצץ אור התשובה בעולם ומסייעין מן השמים לכל מי שיחפוץ בתשובה ונטולין ממנו חלק ל' מרשעו, כלומר דה' יתברך ברוב רחמיו וחסדיו לבלתי ידח ממנו נדח מקרבו ומעלהו ברצון העליון אף בלי התעוררות האדם, וזהו הפירוש בפסוק (פ'בא) "ועבדת את העבודה הזאת בחודש הזה", שבחודש הזה הוא עת זמן התקרבות להקדושה מחדש, אף בלי התעוררות האדם, אבל העיקר תלוי ברצון האדם לכשירצה לטהרתו.

כן נזכה גם אנחנו לישועת ה' בכללות ובפרטות בגשמיות ורוחניות, ויבוא הקב"ה שנקרא ראשון ויבנה ביהמ"ק שנק' ראשון, בחודש הראשון שנאמר ראשון הוא לכם, כשחז"ל (במד"ר בא) בניסן נגאלו ובניסן עתידין לגאול.

תפארת שמואל (- מהרה"ק מלאכסנדר)

הגליון יוצא לאור עול"ם ע"י

מזון תוס' יו"ט המבואר

לקבלת הגליון באימיל, וכן לתגובות והערות:

machontosfosyomtov@gmail.com

מעדני יו"ט

לקט משוכה ונבחר עפ"י דברי רבינו על סדר הפרשיות התורה
חג הפסח:

רבינו התוס' יו"ט שמח שאין צריכים לדור עם הגויים

וְיָנַר שָׁם, מְלֻמֵּד שְׁלֵא יֵרַד יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֶלָּא לְגַוַּר שָׁם. שְׁנָאֲמַר, וַיֵּאמְרוּ אֶל פְּרֹעֹה לְגַוַּר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּי אֵין מְרַעָה לְצִאֵן אֲשֶׁר לְעַבְדְּךָ כִּי כְבֹד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עַבְדְּךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁוֹ: (סדר ההגדה).

ידוע מה שמספרים שבימי התוספות יום טוב גזרה המלכות על ישראל שעליהם לדור בחבל עיר בפני עצמה המכונה "געטטא" ולא יתערבו בין גויי הארץ, אמנם התו"ט שמח מאוד על גזירה זו, והודה להקב"ה במקהלות עם, כיון שמעתה יתאפשר להם לקיים תורה ומצוות בגלוי ובפרהסיא ללא שום בושא ומורא מפני הגויים, וגם שכאשר לא יתערבו בגויים, לא ילמדו ממעשיהם הרעים ולא ישאפו להתדמות להם ולמעשיהם הנלוזים.

לכן גם בחר יעקב אבינו ע"ה לשבת בארץ גושן, כי ביקש להיות מופרש ומובדל מן המצריים שלא יהיה לו עסק עמהם כלל, אמנם לאחר שנפטר יעקב אבינו ויצאו בני ישראל מגדרם ותמלא הארץ אותם, שהחלו לשוטט בקרית חוצות ולהתערב בין הגויים, מיד התחיל השעבוד ולא נתנו להם להמשיך בקיום תורה ומצוות כאשר עם לבבם. והיינו שאמר "ויגר שם", כלומר רק יעקב אבינו ע"ה היה במצרים בבחינת "גר" מובדל ומרוחק מכל הגויים, לא כן לאחר פטירתו שוב נעשו בני ישראל תושבים ואזרחי הארץ, וזו גרם להם השעבוד הרוחני.

(הגדת מהרי"ץ - להגה"ק מהרי"ץ דושינסקיא זי"ע)

ראיה מדברי רבינו התו"ט שצריך לקצר קצת בשביל התינוקות

בשולחן ערוך או"ח (סי' תע"ב סעי' א') איתא: יהיה שולחנו ערוך מבעוד יום כדי לאכול מיד כשתחשך. ואף אם הוא בבית המדרש יקום מפני שמצוה למהר לאכול בשביל התינוקות שלא ישנו. ובמשנה ברורה (שם ס"ק ג') כתב דר"ל שיזרז לעשות הסדר כדי שלא ישנו התינוקות כשידעו שלא ישתהה הרבה עד האכילה, וממילא ישאלו מה נשתנה וישיב להם, ויקיים מה שכתוב (שמות יג, ח) וְהַגִּדְתָּ לְבְנֶךָ בַּיּוֹם הַהוּא ע"כ. ובשער הציון (שם ס"ק ב') כתב דמקור הדין הוא מברייתא פסחים (קט, א) רבי אליעזר אומר חוטפין מצה בלילי פסחים בשביל התינוקות ופרש"י בחד לישנא וממהרין לאכול, והכוונה היא כנ"ל דאי אפשר לומר שיקצרו בהגדה דאטו האכילה הוא העיקר. עוד כתב השער הציון (שם): ואפשר עוד לומר בכונת המחבר דשפיר יש למהר בהגדה ולהגיע לידו 'מוציא מצה' כדי שישאלו התינוקות למה אוכלין מצה, וכשהן מסובין דוקא, ולמה אוכלין מרור וענין הטיבול בחרוסת עיי"ש.

ויש להביא ראיה לפירוש השני של המשנה ברורה דר"ל שיקצרו במגיד כדי להגיע ל'מוציא מצה' מדברי התוס' יו"ט בביאור מחלוקת בית שמאי ובית הלל במשנה פסחים (קטז, ב), דב"ש סברי דאומרים הל' עד אם הגנים שמתה, וב"ה סברי עד תלמיש למעין קנים, דשורש הפלוגתא הוא בדין של ר' אליעזר דחוטפין מצה בשביל התינוקות, דקסברי ב"ש דיש למהר ולא לאמר קודם המזון רק מזמור אחד, וב"ה סברי דכיון דבמזמור הראשון לא נזכר קריעת ים סוף, צריך שיאמר גם השני שיש בו קריעת ים סוף עיי"ש דבריו.

הרי מבואר דסבר דפירוש מימרא דר' אליעזר הוא כמו שכתב החפץ חיים בפירוש השני דיש לקצר באמירת מגיד כדי שלא יישנו התינוקות לפני אכילת מצה. [ואין הכוונה למעט במצות סיפור יציאת מצרים ח"ו, ובודאי אח"כ צריך להרבות ולספר כפי כחו כל זמן המצוה, ועיקר הכוונה היא שישתדל שלא יישנו הילדים לפני אכילת מצה].

(הגדה של פסח - שירת דוד - להרב אהרן דוד גולדברג שליט"א)

בזמן הגלות אנו מודים על שזכינו לצאת משעבוד הנפש ממצרים

מִצָּה זוּ שְׁאֵנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוֹם מָה. עַל שׁוֹם שְׁלֵא הִסְפִּיק בְּצַקֵּם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שְׁנִגְלָה עֲלֵיהֶם מַלְךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְגַאֲלָם. שְׁנָאֲמַר, וַיֵּאֲפוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגֹת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָקְלוּ לְהַתְמַהֵמֶה וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם (סדר ההגדה).

במתניתין תנן (פסחים פ"י מ"ה) "מצה על שם שנגאלו אבותינו ממצרים". ועיין בתוס' יום טוב שם ובכסף משנה (הלכות חו"מ פ"ח ה"ד) שכתבו, שהרמב"ם והרי"ף שינו לשון המשנה כמו שאנחנו אומרים בהגדה, שטעם המצה הוא על שם הבצק.

ויש להסביר שאלו ואלו דברים אלקים חיים, על פי מה שנתבאר במקום אחר שבמצרים היו שתי גאולות, גאולת הגוף וגאולת הנפש. והנה ענין החיפזון הוא על כרחך בשביל לשחררם משעבוד הנפש, כי אמרו חז"ל (ר"ה יא, א) שכבר בטל שעבוד הגוף בראש השנה שלפני היציאה, וזוה לא היו צריכים לצאת כל כך במהרה.

אם כן בזמן המשנה שהיא זמן הבית, יש להזכיר את הגאולה הפשוטה שהיא גאולת הגוף, כי בזמן שעם ישראל היו על אדמתם לא היו עבדים אלא לאבינו שבשמים. לא כן בזמן הזה, זמן גלות, שנשארנו עבדים בגופנו תחת ממשלת הגוים, שאין לנו להזכיר אלא מה שנשאר לנו היום שהוא השחרור משעבוד הנפש.

ועל זה הוסיפו הראשונים ז"ל על המשנה להדגיש ענין הבצק, שהוא מורה על החיפזון והמהירות שהיתה אך ורק לטהר נפשם משערי טומאת מצרים. ועיין עוד ברמב"ם (ספר חמץ ומצה) שכתב בתחילת דבריו "נוסח ההגדה שנהגו בה ישראל בזמן הגלות כך היא: מתחיל על כוס שני ואומר בבהילו יצאנו ממצרים וכו'". ונראה שזוהי כוונתו שהוסיף לומר "בבהילו יצאנו ממצרים", שמיד כשמתחיל הכוס השני, שהוא התחלת השינוי בליל הסדר, מסביר האב למשפחתו שזה עיקר שמחתנו בזמן הגלות שאנחנו עושים זכר לחיפזון, כי נשאר לנו גאולת הנפש אפילו בזמן הזה. וכן מדויק מלשון בעל ההגדה ששינה מלשון המשנה ואמר "מצה זו שאנו אוכלים", ולא כתב כלשון המשנה "מצה על שום מה". כי הטעם החדש שלא נזכר במשנה נוגע רק לנו בזמן הזה, והחיפזון היא הסיבה שדווקא "אנו" אוכלים מצה.

ולא רחוק לומר, שכל זה נרמז בתורה (דברים ט"ז, ג') "שְׂבַעַת יָמִים תֹּאכַל עֲלֵיו מִצּוֹת לָחֶם עֲנִי כִּי בְּחִפְזוֹן יֵצְאֶתָּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יֵצְאֶתָּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ", רוצה לומר, הגם שאתם תאכלו מצות שהן לחם עוני, אפילו בזמן הגלות שאתם עניים בכל עניינים, הטעם בזה הוא "כי בחפזון", שיש לכם לחוג את חג הפסח ולזכור גאולת הנפש באכלכם מצות אפילו בזמן הזה. וזוה תזכרו יציאת מצרים כל ימי חייר. וכדשרה בן זומא לרבות הלילות שהם כינוי על ימי הגלות.

(הגדה של פסח - לפלגות ראובן - למרן הגאון רבי זעליג ראובן

בענגיס זצ"ל)

ששון יום טוב

מטעמת מהביאור הנפלא "ששון יו"ט" שבהוצאתנו - המבאר דברי התו"ט

לבקשת רבים מקוראי הגליון, מביאים אנו טעימה מהפירוש הנפלא "ששון יום טוב" המבאר את דברי רבינו התוס' יו"ט - בשילוב תיבות הביאור בתוך דבריו.

בחרנו להגיש בפני הקוראים פירוש על דברי רבינו במסכת פסחים (פרק י' מ"ה) - הקשורים לענייני דיומא - אמירת ג' דברים בפסח.

יש לציין שמפאת קוצר היריעה הבאנו רק את הפירוש המשולב בתוך התיבות, ולא את הערות המחכימות המעטרות את הפירוש, ויותר ממה שכתוב כאן מבואר ומפורט בספר עצמו, ישמע חכם ויוסף לקח - ללמוד בספר עצמו - בבחינת אותיות מחכימות, וימצא נופת צופים וכל טעם.

כל שלא אמר ג' דברים לא יצא ידי חובתו

שינינו במשנה במסכת פסחים (פ"י מ"ה): רבן גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו. ואלו הן: פסח, מצה ומרור. פסח - על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים. מצה - על שום שנגאלו אבותינו במצרים. מרור - על שום שמררו המצריים את חיי אבותינו במצרים. בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, שנאמר (שמות יג) והגדת לבנך ביום ההוא לאמר - בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים.

כל שלא אמר שלשה דברים אלו כו'. וילפינן ליה מדכתיב

(שמות יב, כז) ואמרתם זבח פסח הוא. פירוש, באמירה, שצריך לומר פסח זה שאנו אוכלים, ואתקוש מצה ומרור לפסח, דכתיב (במדבר ט', י"א) על מצות ומרורים יאכלוהו, וכשם שחייב לומר פסח זה, צריך לומר נמי מצה זו, ומרור זה.

לא יצא ידי חובתו - כראוי

לא יצא ידי חובתו. כלומר, לא יצא ידי חובתו כראוי, אבל לא

יצא ידי חובתו כלל לא קאמר. ודכותה מצינו בלשון המשנה במסכת סוכה [פרק ב' משנה ז'] בהא שמצאוהו זקני ב"ש וב"ה את ר' יוחנן בן החורני שהיה יושב ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית, ואמרו לו ב"ש א"כ היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך, והתם נמי לאו דוקא 'לא קיימת ממש', דהא לא הוי טעמא אלא משום גזירה דילמא אתי לאימשוכי בתר שולחנו, וכי כל היכא דלא אמשיך (אלא אכל בסוכה), לא סגי דלא יצא (בתמיהה), אלא ודאי כדאמרינן, דאמרו לו שלא קיים מצות סוכה כראוי (הר"ן כה: מדפי הר"ן). ועיין מה שכתבתי שם בפרק ב' דסוכה.

הטעם לאכילת מצה

מצה על שום שנגאלו אבותינו ממצרים. כך הוא הגירסה

בספרים שלנו, ולא מתפרש קשר של גאולת אבותינו למצות מצה. אבל לשון הרמב"ם בסדר נוסח ההגדה (סוף הלכות חמץ ומצה) הוא, על שם שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם הקדוש ברוך הוא וגאלם מיד, שנאמר (שמות שם, ל"ט) ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עונות מצות כי לא חמץ כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתממה וגם צדה לא עשו להם. וכן הוא גירסת הרא"ש (סי' ל') במשנה.

חדש!

מה נשתנה משניות הזה?

מגידי שיעור, תלמידי חכמים,
כל הוגי משניות, לומדים, מבינים
ונהנים מלימוד משניות

מסכת פסחים

במשניות המפואר

"תוספות יו"ט המבואר"

לקראת חג הפסח הבעל"ט

פירוש קל ובהיר משולב בדברי רבינו
התוס' יו"ט להסביר המשנה באופן נפלא
ציורים וביאורים בהירות עינים

ואלו הם דברי החזו"א: ...לאחר שתגמור ללמוד סוגיא עם הראשונים, תלמד משניות עם "תוספות יום טוב",
סי זיעור גוט! [זה מאד טוב]. (אמר זאת בחיוך נלבב כזה שעד היום חש השואל בטעם של התו"ט). מעשה איש ח"ג דף פח

כרך זה כולל: מסכת פסחים שקלים

ניקין
אבות

מועד ד'
ר"ה, תענית, מגילה, מוע"ק, חגיגה

מועד ג'
יומא, סוכה, ביצה

זרעים א'
ברכות, פאה, דמאי

שאר
כרכים

סיפורים נפלאים ישועות ונחמות בזכות הזהירות מלשוחה

בשעת התפילה כתקנת רבינו התוס' יו"ט

קבלתי על עצמי להזהר בשעת התפילה –

סייג לפרנסה בריווח

ונרשעתי מהעגמות נפש

שתיקה בשעת התפילה

לכבוד גליון המחזק 'קדושת בתי מקדש מעט'. ייש"כ על כל המודעות שאתם מכניסים לציבור בעניין קדושת בית הכנסת. ברצוני לספר מה שבדידי הוה עובדא. העניין שלא לענות לפלאפון בבית המדרש לצערי היה אצלי רופף, לרוב כשהפלאפון היה רוטט הייתי יוצא מוחץ לבית המדרש אבל לפעמים הייתי נכשל. בס"ד אני מחזיק גמ"ח כספים גדול, ומשתדל שפעילות הגמ"ח לא תפריע לסדרי הלימוד שלי. לפני כשלוש שבועות ישבתי ולמדתי בעזרת נשים של בית כנסת קטן, והנה הפלאפון רטט, הוריתי לעצמי הוראת היתר לענות, על הקו היה אחד הלויים שבא לפרוע חובו על סך עשרת אלפים שקלים, מכיוון שהייתי שקוע בסוגיה כשהגיע הלווה לפרוע הוא מסר לידי צ'ק, מיד הנחתי אותו בתוך מעטפת הצ'קים שבכיסוי והמשכתי ללמוד. לאחר שסיימתי ללמוד ויצאתי מבית המדרש עלה בדעתי שהלווה מסר לידי כסף מזומן, ולכן פתחתי את מעטפת הצ'קים וקרעתי את הצ'ק פקדון שמסר לי הלווה בשעת ההלוואה. למעשה בשעת ההלוואה הוא לא מסר לי צ'ק פקדון אלא הצ'ק שקרעתי הוא הצ'ק שהוא מסר לי תוך כדי שלמדתי.

לאחר כמה דקות התחלתי להשים לב ש'הכסף המזומן' אינו אצלי, התחלתי לחפש את הכסף ולא מצאתי, חזרתי לעזרת נשים בתקווה למצוא את הכסף שם, אך לא מצאתי, לא הבנתי איך נאבד לי סכום כסף כה גדול, תליתי מודעות בבית הכנסת ומוחץ לבית הכנסת ובעוד לוחות מודעות באזור, ולצערי העלתי בידי חרס. לאחר שבועיים של חיפושים קודרים הבנתי שאני צריך להתחזק במשהו, אמרתי לעצמי הרי כל העניין הזה נגרם לי בגלל שעניתי ללווה בבית המדרש, לכן קיבלתי ע"ע לא לדבר יותר בפלאפון בבית המדרש.

למחרת אני מקבל טלפון מהלווה הנ"ל ושאלתו בפיו, מדוע הצ'ק שלי לא נפרע. אז הבנתי מה שקרה, שבעצם הוא פרע לי בצ'ק ולא במזומן ואת הצ'ק אני קרעתי במו ידי. התנצלתי והסברתי ללווה הנ"ל את כל מה שעבר עלי בשבועיים האחרונים, ושכבר הגעתי ליאוש שעלי יהיה לשלם את הסכום הגדול, ועכשיו הכל נתברר לי. בס"ד הלווה הנ"ל פרע לי את החוב והכל בא על מקומו בשלום.

אני תולה את ישועתי בזכות הקבלה שלא לדבר בטלפון בבית המדרש. ויה"ר שנתחזק כולנו בשמירת קדושת בית המדרש. מ.

ג.

(גל' קדושת בתי מקדש מעט)

בבית כנסת מסוים התפלל יהודי, שלא פסק פיו מלדבר בתפילה. הפצירו בו המתפללים שיחדל ממנהגו הרע, מאחר שהוא מזיק בזאת הן לעצמו והן לאחרים, אך הוא טען שקשה עליו הדבר יתר על המידה. אותו יהודי לא הצליח בשום עסק ובשום עבודה. כל עסקה שניסה לעשות כשלה והותירה אותו במצב גרוע מאשר לפני כן. כל משרה שניסה לקבל - נכשל בה תוך זמן קצר, ונאלץ לעזבה במפח נפש. הפרנסה התעקשה לברוח ממנו... דומה היה למי שכיסיו עשויים חורים-חורים, ואין מטבע יכולה להיאחז ולשרוד ברשותו.

לאחר זמן, בשמעו דברי מוסר על חשיבות התפילה ומעלתה, התעורר ליבו לתשובה. הוא החליט ללכת מן הקצה אל הקצה, וקיבל על עצמו להקפיד הקפדה מוחלטת על זהירות מדיבור בתפילה. השינוי החד בהתנהגותו הורגש היטב בבית הכנסת, ונעשה קידוש השם גדול.

אותו אדם עמד מול ניסיון קשה. לא זו בלבד שבאופן טבעי נטה לפטפוטים, אלא שאף אנשים אחרים היו ניגשים אליו לעיתים תכופות, כיוון שכולם היו רגילים שהוא מדבר בתפילה. מאחר שכך, הוא הכין מראש פתק, וכאשר ניגש אליו אדם לדבר עמו, הרים את הפתק מולו, כדי שיקרא את הכתוב - "איני מדבר בזמן התפילה".

המתפללים שהיו יראי ה' העריכו וכיבדו אותו, אך היו גם אנשים שצחקו ולעגו לו, שהפך להיות צדיק מופלג... על אף המלעיגים עמד האיש בקבלה שקיבל בנחישות ללא כל פשרות.

זמן מה לאחר שחדל להיות ה"פטפטן" של בית הכנסת, חדל גם להיות ה"לא-יוצלח". הקב"ה שלח הצלחה רבה במעשי ידיו, והוא הפך להיות עשיר גדול.

(כבוד בית ה')